

Brussel, 24.3.2021
COM(2021) 142 final

ANNEX 1

BIJLAGE

bij de

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

EU-strategie voor de rechten van het kind

Rechten van het kind – EU- en internationale kaders

Deze bijlage bevat een gedetailleerd overzicht van de relevante rechten die zijn verankerd in het Handvest van de grondrechten van de EU, het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind en de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, zoals die worden beschermd en bevorderd door de verschillende onderdelen van de EU-strategie voor de rechten van het kind.

Strategie voor de rechten van het kind	Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ¹	VN-Verdrag inzake de rechten van het kind ²	VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkeling 2030 (SDG's)
Inleiding	Artikel 24: De rechten van het kind Artikel 24, lid 2: Belangen van het kind Artikel 24, lid 1: Recht van het kind op bescherming en zorg Artikel 20: Gelijkheid voor de wet Artikel 21: Non-discriminatie Artikel 23: De gelijkheid van vrouwen en mannen Artikel 26: De integratie van personen met een handicap Artikel 2: Het recht op leven	Artikel 1: Definitie van “kind” Algemene beginselen: • Artikel 2: Bescherming tegen discriminatie • Artikel 3: Belangen van het kind • Artikel 6: Overleven en ontwikkeling Artikel 23: Kinderen met een handicap en maatregelen om hun waardigheid, zelfstandigheid en actieve deelneming aan het gemeenschapsleven te verzekeren, door toegang tot allerlei diensten, vervoer en instellingen, en met name tot onderwijs- en culturele activiteiten Artikel 7 UNCRPD: Kinderen met een handicap Artikel 30: Kinderen van minderheden of de oorspronkelijke bevolking	SDG 10: Ongelijkheid verminderen Doelstelling 10.3: zorg voor gelijke kansen en verminder ongelijke behandelingen, onder andere door discriminerende wetten, beleid en praktijken af te schaffen, en door geschikte wetgeving, beleid en maatregelen te bevorderen Doelstelling 10.2: zorg voor empowerment en de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, beperkingen, ras, etniciteit, herkomst, religie, economische of andere status SDG 5: Gendergelijkheid Doelstelling 5.1: maak overal een einde aan alle vormen van discriminatie jegens vrouwen en meisjes Doelstelling 5.c: stel een gezond beleid en afdwingbare wetgeving vast voor de bevordering van gendergelijkheid en de empowerment van alle vrouwen en meisjes op alle niveaus en versterk dit beleid en deze wetgeving SDG 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken

¹ Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie is uitsluitend op de lidstaten van toepassing wanneer zij het EU-recht ten uitvoer brengen.

² De EU is partij bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). De relevante artikelen van dit Verdrag worden ook in deze kolom vermeld.

		Algemene aspecten inzake tenuitvoerlegging • Artikel 4: Tenuitvoerlegging van het Verdrag • Artikel 4: Internationale samenwerking • Artikel 44, lid 6: Algemeen beschikbaar maken van de UNCRC-rapporten	Doelstelling 17.2. voer alle verbintenissen uit die inzake ontwikkelingshulp zijn aangegaan Doelstelling 17.3. mobiliseer financiële middelen voor ontwikkelingslanden
Deelname van kinderen aan het politieke en democratische leven	Artikel 24, lid 1: Recht van het kind zijn mening te uiten Artikel 10: De vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst Artikel 12: De vrijheid van vergadering en vereniging Artikel 22: Verscheidenheid van cultuur, godsdienst en taal	Artikel 12: Eerbiediging van de mening van het kind Artikel 7, lid 3, UNCRRPD: Recht van kinderen met een handicap blijkt te geven van hun opvattingen Artikel 13: Vrijheid van meningsuiting en het recht inlichtingen te vergaren, te ontvangen en door te geven Artikel 14: Vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst Artikel 15: Vrijheid van vereniging en van vreedzame vergadering Artikel 42: Bekendheid met rechten	SDG 16: Vrede, rechtvaardigheid en sterke instellingen Doelstelling 16.7: garandeer ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus Doelstelling 16.10: garandeer publieke toegang tot informatie (...) volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten SDG 4: Kwaliteitsonderwijs Doelstelling 4.7: zorg ervoor dat alle leerlingen kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, onder andere via vorming omtrent duurzame ontwikkeling en duurzame levenswijzen, mensenrechten, gendergelijkheid, de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap en de waardering van culturele diversiteit en van de bijdrage van de cultuur tot duurzame ontwikkeling
Sociaal-economische inclusie	Artikel 7: De eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven Artikel 9: Het recht te huwen en het recht een gezin te stichten (ten opzichte van hun ouders) Artikel 24, lid 3: Recht van het kind om regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met de ouders te onderhouden	Artikel 5: Gezinsomgeving en ouderlijke begeleiding op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind Artikel 18: Gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, bijstand aan ouders en verstrekking van diensten voor kindzorg Artikel 23 UNCRRPD - Eerbiediging van de woning en het gezinsleven Artikel 26 en artikel 18, lid 3: Sociale zekerheid en diensten en voorzieningen voor kindzorg	SDG 1: Geen armoede Doelstelling 1.1: roei voor alle mensen wereldwijd extreme armoede uit, waarvan thans sprake is bij mensen die met minder dan \$1,25 per dag moeten rondkomen Doelstelling 1.2: breng het aandeel mannen, vrouwen en kinderen van alle leeftijden die volgens de nationale definities leven in armoede in al haar dimensies, minstens tot de helft terug Doelstelling 1.3: implementeer nationaal toepasbare sociale beschermingssysteem en maatregelen voor iedereen, met inbegrip van sociale

	Artikel 33: Bescherming van het beroeps- en gezinsleven Artikel 34: Sociale zekerheid en sociale bijstand Artikel 32: De bescherming van jongeren op het werk Artikel 36: De toegang tot diensten van algemeen economisch belang Artikel 38: Consumentenbescherming	Artikel 27, leden 1 tot en met 3: Levensstandaard en maatregelen, met inbegrip van programma's voor materiële bijstand en ondersteuning, met name wat betreft voeding, kleding en huisvesting, om de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind te waarborgen en armoede en ongelijkheid terug te dringen Straatkinderen;	beschermingsvloeren, en realiseer tegen 2030 een aanzienlijke dekkingsgraad voor de armen en de kwetsbaren Doelstelling 1.5: bouw de weerbaarheid op van de armen en van hen die zich in kwetsbare situaties bevinden en beperk hun blootstelling aan en kwetsbaarheid voor klimaatgerelateerde extreme gebeurtenissen en andere economische, sociale en ecologische schokken en rampen SDG 7: Energie Doelstelling 7.1: garandeer universele toegang tot betaalbare, betrouwbare en moderne energiediensten SDG 11: Duurzame steden Doelstelling 11.1: zorg ervoor dat iedereen toegang heeft tot behoorlijke, veilige en betaalbare huisvesting en basisvoorzieningen, en verbeter de leefbaarheid van sloppenwijken Doelstelling 11.2: bied toegang tot veilige, betaalbare, toegankelijke en duurzame vervoerssystemen voor iedereen, waarbij de verkeersveiligheid verbeterd wordt, met name door het openbaar vervoer uit te breiden, met bijzondere aandacht voor de behoeften van mensen in kwetsbare situaties, (...) kinderen (...) Doelstelling 11.7: bied tegen 2030 universele toegang tot veilige, inclusieve en toegankelijke groene en openbare ruimten, met name voor vrouwen en kinderen (...) Doelstelling 8.b: zorg uiterlijk in 2020 voor het ontwerpen en uitvoeren van een wereldwijde aanpak voor werkgelegenheid voor jongeren
Gezondheidszorg	Artikel 3: Het recht op menselijke integriteit	Artikel 6, lid 2: Overleven en ontwikkeling Artikel 24: Gezondheid en	SDG 2: Einde aan honger Doelstelling 2.1: maak een einde aan honger en zorg

	Artikel 35: De gezondheidszorg Artikel 37: Milieubescherming	gezondheidsvoorzieningen, met name eerstelijnsgezondheidszorg Artikel 33: Inspanningen om de meest voorkomende gezondheidsproblemen aan te pakken, de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het welzijn van kinderen te bevorderen en overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten te voorkomen en aan te pakken Artikel 33: Reproductieve gezondheidsrechten van adolescenten en maatregelen ter bevordering van een gezonde levensstijl Artikel 33: Maatregelen om kinderen te behoeden voor drugsmisbruik	ervoor dat iedereen, in het bijzonder de armen en de mensen die leven in kwetsbare situaties, met inbegrip van kinderen, gedurende het hele jaar toegang heeft tot veilig, voedsaam en voldoende voedsel Doelstelling 2.2: maak een einde maken aan alle vormen van ondervoeding, waarbij tegen 2025 ook voldaan wordt aan de internationaal overeengekomen doelstellingen met betrekking tot groeiachterstand en ondergewicht bij kinderen onder de 5 jaar en voorzie in de voedingsbehoeften van tienermeisjes, zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven SDG 3: Goede gezondheid en welzijn Doelstelling 3.1: dring de moedersterfte wereldwijd terug tot minder dan 70 per 100 000 levendgeborenen Doelstelling 3.2: maak een einde aan vermijdbare sterfgevallen van pasgeborenen en kinderen onder de vijf jaar. Alle landen dienen ernaar te streven om het sterftecijfer onder pasgeborenen terug te brengen tot maximaal 12 per 1 000 levendgeborenen, en het sterftecijfer van kinderen onder de vijf jaar tot maximaal 25 per 1 000 levendgeborenen Doelstelling 3.7: zorg ervoor dat iedereen toegang heeft tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg, waaronder gezinsplanning, informatie en voorlichting, en zorg ervoor dat reproductieve gezondheid is geïntegreerd in nationale strategieën en programma's Doelstelling 3.8: zorg voor een universele dekking van gezondheidsdiensten (...), toegang tot basisgezondheidszorg van hoge kwaliteit, en toegang tot veilige, doeltreffende, goede en betaalbare basisgeneesmiddelen en vaccinaties, voor iedereen SDG 5: Gendergelijkheid Doelstelling 5.6: zorg voor universele toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg en reproductieve rechten, zoals overeengekomen conform het actieprogramma van de internationale conferentie over bevolking en ontwikkeling en het
--	--	---	---

			actieprogramma van Peking, en in de slotdocumenten van de toetsingsconferenties daarvan SDG 6: Schoon water en sanitair Doelstelling 6.1: zorg voor universele en gelijke toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen Doelstelling 6.2: zorg ervoor dat de toegang tot sanitaire voorzieningen en hygiëne voor iedereen voldoende en billijk is en maak een einde aan ontlasting in het openbaar, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan de behoeften van vrouwen en meisjes en mensen in kwetsbare situaties Doelstelling 6.b: ondersteun en versterk de deelname van plaatselijke gemeenschappen bij het verbeteren van het beheer van drinkwater en sanitaire voorzieningen. SDG 13: Klimaatverandering Doelstelling 13.3: verbeter voorlichting, bewustwording en het vermogen van mensen en instellingen om klimaatverandering te beperken, zich eraan aan te passen, de effecten ervan te verminderen en er tijdig voor te waarschuwen. Doelstelling 13.b: bevorder mechanismen die ervoor zorgen dat de minst ontwikkelde landen en de kleine eilandstaten in ontwikkeling meer capaciteit hebben voor doeltreffend beleid en beheer inzake klimaatverandering, onder meer gericht op vrouwen, jongeren, en lokale en achtergestelde gemeenschappen
Onderwijs	Artikel 14: Het recht op onderwijs	Artikel 28: Het recht op onderwijs, met inbegrip van beroepsopleiding en -begeleiding Artikel 29: De doelstellingen van onderwijs, ook met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs Artikel 30: Culturele rechten van kinderen die tot de oorspronkelijke bevolking en	SDG 4: Kwaliteitsonderwijs Doelstelling 4.1: zorg ervoor dat alle jongens en meisjes gratis en gelijkwaardig basis- en voortgezet onderwijs van hoge kwaliteit afronden. Het onderwijs dient te leiden tot relevante en bruikbare leerresultaten Doelstelling 4.2: zorg ervoor dat alle jongens en

		minderheidsgroepen behoren Onderwijs over mensenrechten en burgerschapsvorming; Artikel 24 UNCPRD: Onderwijs Artikel 31: Rust, spel, vrije tijd, recreatie en culturele en artistieke activiteiten	meisjes in hun vroege kindertijd toegang hebben tot ontwikkeling, zorg en voorschools onderwijs van hoge kwaliteit, zodat ze goed voorbereid zijn op het basisonderwijs Doelstelling 4.4: zorg ervoor dat aanzienlijk meer jongeren en volwassenen beschikken over de juiste vaardigheden, waaronder technische en beroepsvaardigheden, om een fatsoenlijke baan te vinden of een eigen bedrijf te starten Doelstelling 4.5: zorg ervoor dat er geen verschillen meer zijn tussen mannen en vrouwen wat onderwijs betreft, en zorg ervoor dat kwetsbare groepen, waaronder mensen met beperkingen, inheemse bevolkingsgroepen en kinderen in kwetsbare omstandigheden, gelijke toegang hebben tot onderwijs en beroepsopleiding op alle niveaus Doelstelling 4.6: zorg ervoor dat alle jongeren (...) kunnen lezen, schrijven en rekenen Doelstelling 4.a: ontwikkel en verbeter onderwijsvoorzieningen die bijzondere aandacht hebben voor kinderen, voor mensen met een beperking en voor gendergelijkheid. Onderwijsvoorzieningen dienen iedereen een veilige, geweldloze, inclusieve en doeltreffende leeromgeving te bieden SDG 8: Eerlijk werk en economische groei Doelstelling 8.5: zorg voor volledige en productieve werkgelegenheid en eerlijk werk voor alle vrouwen en mannen, met inbegrip van jongeren en mensen met een beperking, en zorg voor gelijk loon voor gelijk werk Doelstelling 8.6: verminder uiterlijk in 2020 in aanzienlijke mate het percentage jongeren dat geen werk heeft en geen onderwijs of opleiding volgt
--	--	---	---

Bestrijding van geweld tegen kinderen en kinderscherming	Artikel 1: De menselijke waardigheid Artikel 3: Het recht op menselijke integriteit Artikel 24, lid 1: Recht van het kind op bescherming en zorg Artikel 4: Het verbod van foltering en van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen Artikel 5: Het verbod van slavernij en dwangarbeid Artikel 32, lid 1: Het verbod van	Artikel 19: Misbruik en verwaarlozing Artikel 9: Scheiding van het kind van de ouders Artikel 20: Kinderen die hun gezin moeten missen Artikel 25: Regelmatige evaluatie bij uithuisplaatsing Artikel 24, lid 3: Maatregelen om alle vormen van schadelijke praktijken te verbieden en uit te bannen, zoals genitale verminking van vrouwen en huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken Artikel 34: Seksuele exploitatie en seksueel misbruik Artikel 37, punt a), en artikel 28, lid 2: Het recht niet te worden onderworpen aan foltering of aan een andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, met inbegrip van lijfstraffen Artikel 39: Maatregelen ter bevordering van het lichamelijk en geestelijk herstel en de herintegratie in de maatschappij van een kind dat slachtoffer is Beschikbaarheid van hulplijnen voor kinderen Artikel 22: Kinderen buiten hun land van herkomst die om bescherming als vluchteling verzoeken, niet-begeleide asielzoekende kinderen, intern ontheemde kinderen, migrantenkinderen en kinderen die de gevolgen van migratie ondervinden; Kinderen in situaties van uitbuiting, met inbegrip van maatregelen voor hun lichamelijk en geestelijk herstel en hun herintegratie in de maatschappij	SDG 16: Vrede, rechtvaardigheid en sterke instellingen Doelstelling 16.2: maak een einde aan de mishandeling en uitbuiting van en handel in kinderen, en aan alle andere vormen van geweld tegen en marteling van kinderen. SDG 5: Gendergelijkheid Doelstelling 5.2: ban alle vormen van geweld tegen alle vrouwen en meisjes uit, zowel in de openbare sfeer als in de privésfeer, met inbegrip van vrouwenhandel en seksuele en andere vormen van uitbuiting Doelstelling 5.3: ban alle schadelijke praktijken uit, zoals kindhuwelijken, voortijdige en gedwongen huwelijken, en genitale verminking van vrouwen. Doelstelling 8.7: neem onmiddellijke en doeltreffende maatregelen om gedwongen arbeid uit
--	---	---	--

	kinderarbeid	• Artikel 32: Economische exploitatie, met inbegrip van kinderarbeid, met specifieke verwijzing naar toepasselijke minimumleeftijden • Artikel 33: Inschakeling van kinderen bij de illegale productie van en de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen • Artikel 34: Seksuele uitbuiting en seksueel misbruik • Artikel 35: Verkoop, handel en ontvoering • Artikel 36: Andere vormen van exploitatie • Minderjarige slachtoffers en getuigen van misdrijven - Artikel 39: Lichamelijk en geestelijk herstel en de herintegratie in de maatschappij - De opleidingsactiviteiten die zijn ontwikkeld voor alle beroepsbeoefenaars die betrokken zijn bij jeugdrechtspleging, met inbegrip van Richtlijnen voor rechtspleging in zaken waarbij minderjarige slachtoffers en getuigen van misdrijven betrokken zijn • Artikel 38: Kinderen in gewapende conflicten Follow-up van het Facultatief Protocol bij het VRK I en II inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie en inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten Artikel 16 UNCPRD: Vrijwaring van uitbuiting, geweld en misbruik	te bannen en een einde te maken aan moderne slavernij en mensenhandel. Garandeer het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid en de afschaffing ervan, met inbegrip van het werven en inzetten van kindsoldaten. En maak uiterlijk in 2025 een einde aan kinderarbeid in al haar vormen.
Kindvriendelijke justitie	Artikel 24, lid 2: Recht van het kind zijn mening te uiten Artikel 24, lid 3: Recht van het kind	Artikel 7: Inschrijving bij geboorte, naam en nationaliteit Artikel 8: Behoud van identiteit Artikel 9: Scheiding van het kind van de ouders	SDG 16: Vrede, rechtvaardigheid en sterke instellingen; Doelstelling 16.3: bevorder de rechtsstaat op nationaal en internationaal niveau, en zorg ervoor dat

	om regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met de ouders te onderhouden Artikel 6: Het recht op vrijheid en veiligheid Artikel 18: Het recht op asiel Artikel 19: Bescherming bij verwijdering, uitzetting en uitlevering Artikel 43: Europees Ombudsman Artikel 45: Vrijheid van verkeer en van verblijf Artikel 46: Diplomatieke en consulaire bescherming Artikel 47: Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht Artikel 48: Vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging Artikel 49: Legaliteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel inzake delicten en straffen	Artikel 10: Gezinshereniging Artikel 11: Ongeoorloofde overbrenging en het niet doen terugkeren; Maatregelen ter bescherming van kinderen met gedetineerde ouders en kinderen die met hun moeders in de gevangenis leven. Artikel 27, lid 4: Verhaal van uitkeringen tot onderhoud van het kind Artikel 21: Adoptie (nationaal en interlandelijk) Artikel 23 UNCPRD - Eerbiediging van de woning en het gezinsleven Kinderen die met justitie in aanraking zijn gekomen, kindslachtoffers en getuigen van misdrijven en jeugdrecht: • Artikel 40: Toepassing van het kinderstrafrecht, bestaan van gespecialiseerde en afzonderlijke rechtbanken en de toepasselijke minimumleeftijd voor strafrechtelijke aansprakelijkheid • Artikel 37, punten b) tot en met d): Kinderen die van hun vrijheid zijn beroofd en maatregelen om ervoor te zorgen dat elke aanhouding, inhechtenisneming of gevangenneming van een kind geschiedt overeenkomstig de wet en wordt gehanteerd als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke duur en dat juridische en andere bijstand onverwijld wordt verleend • Artikel 37, punt a): De veroordeling van kinderen, met name het verbod op de doodstraf en levenslange gevangenisstraf en het bestaan van alternatieve straffen op basis van een aanpak die is gericht op herstel; • Artikel 39: Lichamelijk en geestelijk herstel en de herintegratie in de maatschappij	iedereen gelijke toegang tot de rechter heeft. Doelstelling 16.9: zorg ervoor dat iedereen beschikt over een juridische identiteit en dus onder meer bij geboorte wordt geregistreerd. Doelstelling 16.10: (...) bescherm fundamentele vrijheden, overeenkomstig nationale wetgeving en internationale overeenkomsten. SDG 10: Ongelijkheid verminderen 10.7 faciliteer een ordelijke, veilige, reguliere en verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen, onder meer door de uitvoering van een gepland en goed beheerd migratiebeleid.
--	--	---	---

De digitale en de informatiemaatschappij	Artikel 8: De bescherming van persoonsgegevens Artikel 11: De vrijheid van meningsuiting en van informatie	Artikel 16: Bescherming van privéleven en bescherming van eer en goede naam Artikel 17: Toegang tot informatie uit een verscheidenheid van bronnen en bescherming tegen materiaal dat schadelijk is voor het welzijn van het kind	SDG 9: Veerkrachtige infrastructuur/innovatie Doelstelling 9.c: verhoog in aanzienlijke mate de toegang tot informatie- en communicatietechnologie en streef ernaar universele en betaalbare toegang tot internet te verstrekken in de minst ontwikkelde landen tegen 2020
Mondiale dimensie	<i>De bovengenoemde rechten, die zijn verankerd in het Handvest van de grondrechten van de EU, het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind en de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, zijn ook relevant voor alle acties die onderdeel vormen van de mondiale dimensie van de strategie.</i>		

